

DOI 10.58423/2786-6742/2024-7-203-212
УДК 339.7:657

Igor ORJOB

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і аудиту
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II,
Берегове, Україна
ORCID ID: 0000-0003-3119-0698

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Анотація. У статті проведено дослідження факторів впливу на національні системи бухгалтерського обліку та їх формування. Національні системи бухгалтерського обліку є результатом взаємодії економічних, політичних, культурних, історичних та інших не менш важливих чинників. Вони формуються з урахуванням національних потреб і умов, відображаючи унікальні методи обліку, складання фінансової звітності та регулювання бухгалтерських процесів. Мета полягає у визначенні основних факторів та чинників, що впливають на формування національних систем бухгалтерського обліку. У роботі використані методи аналізу та синтезу наукових джерел, порівняльний аналіз принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності різних країн, а також методологія адаптації міжнародних стандартів до національних умов, розглядаються аспекти стандартизації та гармонізації обліку згідно міжнародних стандартів та норм. В результаті дослідження було встановлено, що національні системи бухгалтерського обліку визначаються комплексом внутрішніх та зовнішніх факторів, таких як правове регулювання, економічна ситуація, культурні та соціальні особливості, рівень розвитку ринку капіталу та вплив міжнародних стандартів. Міжнародні стандарти фінансової звітності сприяють глобалізації економіки, забезпечуючи уніфікацію принципів звітності та підвищення прозорості фінансової інформації. Гнучкість національних систем дозволяє їм адаптуватися до сучасних викликів, що забезпечує стійкість та конкурентоспроможність на міжнародних ринках. Актуальність дослідження факторів впливу на побудову національних систем бухгалтерського обліку зумовлена необхідністю розуміння та адаптації бухгалтерських практик до умов сучасного глобалізованого економічного середовища. Аналіз цих факторів є важливим для розробки стратегій, спрямованих на покращення транспарентності фінансової звітності, підвищення довіри інвесторів та забезпечення стабільності економічного розвитку для кожної країни.

Ключові слова: національні системи бухгалтерського обліку, МСФЗ, гармонізація, стандарти бухгалтерського обліку.

JEL Classification: M40; M49

Abstract. A cikk a nemzeti számviteli rendszereket befolyásoló tényezőket és azok kialakulását vizsgálja. A nemzeti számviteli rendszerek a gazdasági, politikai, kulturális, történelmi és más, ugyancsak fontos tényezők kölcsönhatásának eredményei. A nemzeti igények és feltételek alakítják őket, tükrözve a számvitel, a pénzügyi beszámolás és a számviteli folyamatok szabályozásának egyedi módszereit. A cél a nemzeti számviteli rendszereket alakító főbb tényezők és hatások azonosítása. A tanulmány a tudományos források elemzésének és szintézisének módszereit, a különböző országok számviteli elveinek és pénzügyi beszámolóinak összehasonlító elemzését, valamint a nemzetközi standardok nemzeti viszonyokhoz való igazításának módszertanát alkalmazza, és a nemzetközi standardokkal és normákkal összehangban vizsgálja a számvitel szabványosításának és harmonizációjának szempontjait. A tanulmány megállapította, hogy a nemzeti számviteli rendszereket egy sor belső és külső tényező határozza meg, mint például a jogi szabályozás, a gazdasági helyzet, a

kulturális és társadalmi jellemzők, a tőkepiac fejlettségi szintje és a nemzetközi standardok hatása. A nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok hozzájárulnak a gazdaság globalizációjához azáltal, hogy biztosítják a beszámolási elvek egységesítését és növelik a pénzügyi információk átláthatóságát. A nemzeti rendszerek rugalmassága lehetővé teszi, hogy alkalmazkodjanak a modern kihívásokhoz, ami biztosítja a fenntarthatóságot és a versenyképességet a nemzetközi piacokon. A nemzeti számviteli rendszerek kialakítását befolyásoló tényezők vizsgálatának relevanciáját az az igény vezérli, hogy a számviteli gyakorlatokat megértsük és a modern globalizált gazdasági környezet feltételeihez igazítsuk. E tényezők elemzése fontos a pénzügyi beszámolók átláthatóságának javítását, a befektetői bizalom növelését és a gazdasági fejlődés stabilitásának biztosítását célzó stratégiák kidolgozásához az egyes országok számára.

Kulcsszavak: nemzeti számviteli rendszerek, IFRS, harmonizáció, számviteli standardok.

Abstract. The article studies the factors influencing national accounting systems and their formation. National accounting systems are the result of the interaction of economic, political, cultural, historical and other equally important factors. They are formed taking into account national needs and conditions, reflecting unique methods of accounting, financial reporting and regulation of accounting processes. The purpose is to identify the main factors and factors that influence the formation of national accounting systems. The study uses the methods of analysis and synthesis of scientific sources, comparative analysis of accounting principles and financial statements of different countries, as well as the methodology for adapting international standards to national conditions, and considers aspects of standardization and harmonization of accounting in accordance with international standards and norms. The study found that national accounting systems are determined by a set of internal and external factors, such as legal regulation, economic situation, cultural and social characteristics, level of capital market development and the influence of international standards. International Financial Reporting Standards contribute to the globalization of the economy by ensuring the unification of reporting principles and increasing the transparency of financial information. The flexibility of national systems allows them to adapt to modern challenges, which ensures sustainability and competitiveness in international markets. The relevance of studying the factors influencing the construction of national accounting systems is driven by the need to understand and adapt accounting practices to the conditions of the modern globalized economic environment. Analyzing these factors is important for developing strategies aimed at improving the transparency of financial reporting, increasing investor confidence and ensuring the stability of economic development for each country.

Keywords: national accounting systems, IFRS, harmonization, accounting standards.

Постановка проблеми. Формування національної системи бухгалтерського обліку є складним процесом, на який мають вплив різні фактори. Основні з них включають правове регулювання, що встановлює нормативно-правову базу для бухгалтерського обліку, фінансової звітності, аудиту та відповідність цих норм міжнародним стандартам. Це становить основу для достовірності фінансової звітності, що є критичним для підтримки інвестицій та економічного розвитку. Другим важливим фактором є економічна ситуація країни, яка визначає специфічні потреби та вимоги до бухгалтерської інформації. Кожна країна має власну систему бухгалтерського обліку адаптовану під особливі потреби, наприклад з власними методами обліку і оцінки виробничих запасів, нарахування зносу і його відображення в обліку, специфікою відображення у звітності операцій, виражених в іноземній валюті і т.д.

Національна облікова система розвивається відповідно до внутрішніх економічних, політичних, культурних і соціальних особливостей, що впливають на її структуру та функціонування. Крім того, різні країни демонструють унікальні підходи до складання форм звітності, визначення переліку показників, що містяться у звітності, та методів контролю за діяльністю підприємств. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку встановлюють загально визнані принципи та вимоги до фінансової звітності, що забезпечує достовірність інформації на міжнародному рівні та сприяє інтеграції національних економік у глобальний фінансовий простір. Таким чином, національна система бухгалтерського обліку визначається комплексом внутрішніх та зовнішніх факторів, що взаємодіють між собою і формують її структуру та функціональні можливості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових дослідженнях розглянуто проблематику формування систем бухгалтерського обліку та їх вплив на діяльність підприємств. Такі вчені як О. Задніпровський, С. Король, О. Мошковська, О. Костенко, Д. Шудрук, А. Охрімчук, зокрема розглядають особливості бухгалтерського обліку різних країн.

Н. Акімова, Л. Янчева, О. Топоркова, І. Янчева [1] вказують на важливість проблеми стандартизації та гармонізації обліку національних облікових систем згідно міжнародних стандартів та норм через євроінтеграційні процеси.

У. Марчук [4] вважає, що на розвиток облікової системи України мають вплив як зовнішні, так і внутрішні фактори, з яких варто виділяти вплив факторів макrorівня, таких як: міжнародні облікові моделі, державне регулювання, фіскальну політику та фінансову стабільність держави, а також мікрорівня: організаційно-правова форма підприємства, розміри, територіальне розміщення та сфера діяльності.

І. Луценко та С. Яковенко [3] досліджували розвиток моделей бухгалтерського обліку в умовах сучасних інформаційних технологій та дійшли висновку, що відповідність національних бухгалтерських систем вимогам зовнішніх користувачів бухгалтерської інформації по всьому світу можливе лише через розроблення моделі регулювання обліку та звітності, яка враховує досвід економічно розвинених країн, адаптується до особливостей національного економічного розвитку, правової системи та податкової політики, а також враховує рівень підготовки бухгалтерів.

На підставі аргументів М. Скрипника та О. Григоревської [7] можна зробити висновок, що кожна країна має свої особливості у бухгалтерському обліку, що зумовлено різноманітними зовнішніми та внутрішніми факторами. Загалом, ці фактори можна класифікувати на зовнішні і внутрішні. До зовнішніх належать культура країни, правова система, умови економічного розвитку, технічний прогрес, система освіти та підготовки спеціалістів. До внутрішніх – облікова політика, організаційна культура та внутрішня регламентація облікових процесів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є визначення факторів та чинників, які впливають на національні системи бухгалтерського обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Історично вважалося, що бухгалтерський облік – це реєстрація фактів господарського життя, чітке дотримання обліковим процедурам та досягнення рівності активу та пасиву балансу, проте складність та неоднозначність внутрішніх та зовнішніх процесів, зумовило до перегляду підходів до розуміння та встановлення тісного зв'язку не тільки між структурними елементами, а й навколишнім середовищем. Отже, на сучасному етапі систему бухгалтерського обліку можна трактувати, як складну систему, що складається із структурних елементів, зв'язків та дій. Проте, національна система бухгалтерського обліку має більш глобальний характер, спрямована на організацію та регулювання облікових процесів, що включає розробку та впровадження методологічних і методичних засад, що забезпечують ефективне ведення бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік як система ґрунтується на ряді фундаментальних положень, які, еволюціонуючи та трансформуючись протягом тривалого часу, сформували комплекс базових принципів, що регламентують його ведення. Ці положення, адаптовані до змін у правовій, економічній і соціальній сферах, створюють основу для сучасного ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, забезпечуючи узгодженість та послідовність в облікових процесах. У кожній країні існують власні підходи до формування принципів бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які відображають національні правові, економічні та культурні особливості. Ці підходи визначають специфіку національних облікових стандартів та процедур, адаптованих до конкретних умов та потреб країни, для наочності у таблиці 1, наведено базові основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в деяких країнах.

Глобалізація економіки сприяла уніфікації облікової практики та запровадження єдиних стандартів бухгалтерського обліку в багатьох країнах світу. Це, в свою чергу, підсилило необхідність розробки універсальних стандартів обліку, що призвело до створення Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ). Проте, незважаючи на широке поширення та значний вплив МСФЗ на глобальну практику ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, вони не змогли повністю замінити національні стандарти бухгалтерського обліку в багатьох країнах. Скоріше, впровадження МСФЗ стало каталізатором для розробки та удосконалення національних стандартів бухгалтерського обліку, що адаптують принципи та методи МСФЗ до місцевих умов. Цей процес адаптації дозволив врахувати національні законодавчі, економічні та культурні особливості, забезпечуючи відповідність місцевим регуляторним вимогам та практикам. Зокрема, національні стандарти, розроблені на основі МСФЗ, інтегрують міжнародні принципи з місцевими правовими нормами та податковими вимогами, що дозволяє зберегти баланс між глобальною уніфікацією та національною специфікою облікової практики, де

виникає необхідність врахування локальних факторів, таких як правова система, економічна структура, фінансова звітність, вимоги до корпоративного управління, що не завжди можуть бути повністю забезпечені універсальними стандартами.

Наприклад, для країн членство в ЄС має також значний вплив на формування системи бухгалтерського обліку, шляхом підпорядкування розробленим директивам та вимогам. Протягом понад 40 років досвід інтеграції бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Європі показує, що відбувається поступова гармонізація облікових систем держав-членів шляхом пристосування національного законодавства та узгодження методології бухгалтерського обліку країн. Європейський Союз розробив ряд директив з метою уніфікації фінансової звітності, спрямованих на зменшення розбіжностей у процедурах бухгалтерського обліку та фінансової звітності [5].

Щодо Японії, то це країна, яка має значні надходження через прямі іноземні інвестиції, що вимагає забезпечення прозорості ведення бухгалтерського обліку, надання гарантій для інвесторів, їх залучення та прийняття на користь інвестиційних рішень, тому, для забезпечення цих вимог в країні існують суворі вимоги до застосування стандартів, адже їх не дотримання може стати перешкодою щодо залученості значних грошових потоків. У 2011 році Японія прийняла міжнародні стандарти на законодавчому рівні. Наразі бухгалтерський облік та складання фінансової звітності регулюють японські GAAP, які були визнані як еквівалентні МСФЗ [2].

Україна, також запровадила міжнародні стандарти фінансової звітності, проте частково, так як фінансову звітність згідно вимог МСФЗ повинні подавати лише ті компанії, які відповідають зазначеним критеріям у законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», усі інші можуть подавати таку звітність за бажанням та за умови, що надали інформацію центральному органу виконавчої влади.

Таблиця 1.

Порівняльна характеристика принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності різних країн

№	Країна	Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності	Нормативний документ, що регулює
1	2	3	4
1.	Україна	- повне висвітлення; автономність; послідовність; безперервність; нарахування; превалювання сутності над формою; єдиний грошовий вимірник; інших принципах, визначених міжнародними стандартами або національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6].
2.	Іспанія	- безперервність; нарахування; рівномірність; розсудливість; відсутність компенсації; відносна важливість; - у випадках конфлікту між принципами	Королівський указ 1514/2007 від 16 листопада, який затверджує

№	Країна	Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності	Нормативний документ, що регулює
1	2	3	4
		бухгалтерського обліку має переважати той, який найкраще веде до річної звітності, що відображає справжнє відображення активів, фінансового стану та результатів компанії.	Загальний план бухгалтерського обліку [11].
3.	Франція	- безперервності; незалежності; історичних витрат; обачності; постійності методів; відносної важливості; некомпенсації; якісної інформації; переваги реальності над видимістю; недоторканість початкового балансу.	Французькі стандарти бухгалтерського обліку, представлені Загальним планом бухгалтерського обліку (PCG), а також Комерційним кодексом [9].
4.	США	- регулярності; узгодженості; об'єктивності; постійності методів; некомпенсації; обачності; безперервності; періодичності; суттєвості; граничної сумлінності.	Принципи GAAP (Generally accepted accounting principles) [12].
5.	Китай	- правдиве, повне і своєчасне відображення результатів господарської діяльності у бухгалтерському обліку та при складанні звітності; - збереження певного методу ведення бухгалтерського фінансового обліку протягом одного звітного періоду; - розрахунок майнових ресурсів на основі первісної вартості.	Китайські стандарти бухгалтерського обліку, Закон «Про бухгалтерський облік», що включає загальні принципи та правила.

Наведена інформація у таблиці 1 свідчить про те, що кожна з розглянутих країн має власний набір принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відображаючи національні законодавчі, економічні та культурні особливості, зважаючи на виклики з яким стикається кожна країна, також вони мають як спільні так і відмінні риси в підходах. Ці принципи, регламентовані відповідними нормативними документами, формують основу національних стандартів бухгалтерського обліку. Аналіз показує, що попри загальну тенденцію до уніфікації облікових практик через міжнародні стандарти, кожна країна зберігає свої підходи, що дозволяє адаптувати бухгалтерську практику до власних потреб. Така адаптація забезпечує гармонізацію між міжнародними принципами і національними реаліями, підтримуючи ефективність обліку в різних правових та економічних умовах.

Загалом, формування національних систем бухгалтерського обліку (далі – НСБО) є складним процесом, обумовленим впливом різних факторів. Ці фактори визначають структуру, принципи та методи ведення бухгалтерського обліку.

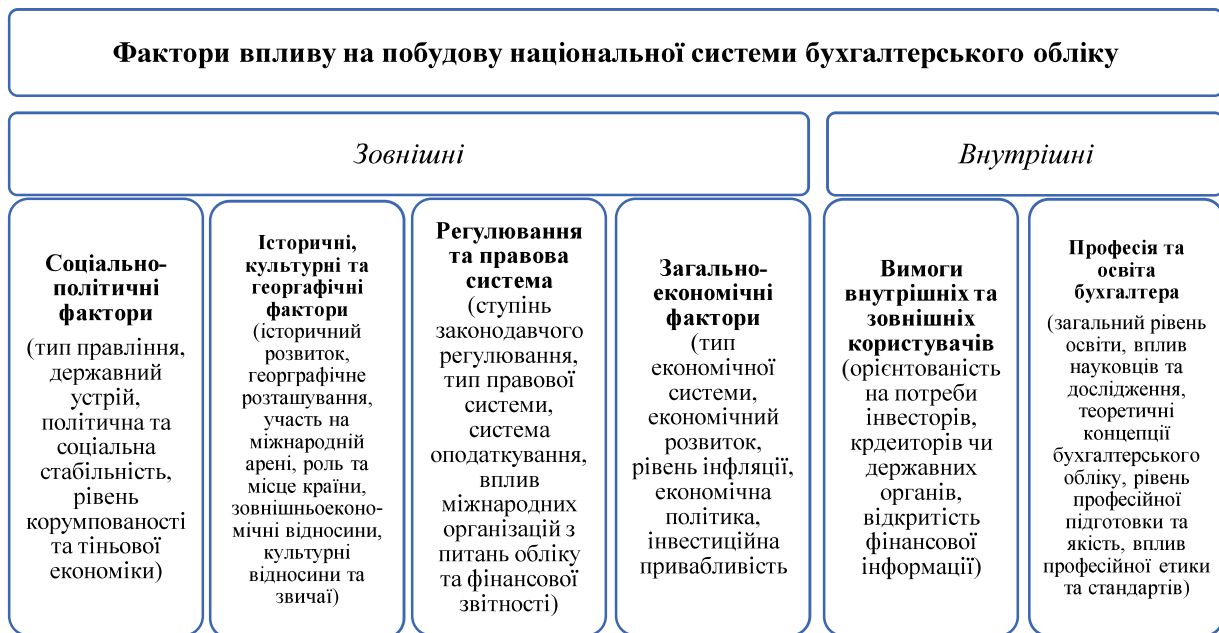
Багато науковців по різному трактують фактори впливу на НСБО, наприклад вчений К. Нобес [10] виділяє такі основні як: природа власності

підприємства; колоніальна спадщина; оподаткування; інфляція; рівень освіти; становлення професії бухгалтера; етап економічного розвитку; правові системи, культура, історія, географія, мова; політичні системи та соціальний клімат; релігія; випадкові події. Це є вичерпний перелік факторів, так як наприклад, власність підприємства визначає форми складання та вимоги до фінансової звітності, а колоніальна спадщина може впливати на формування бухгалтерських стандартів. Система оподаткування безпосередньо впливає на методи обліку та оцінку активів, а інфляція вимагає адаптації облікових методів для відображення реальної вартості активів. Рівень освіти і професійної підготовки бухгалтерів визначає здатність країни до впровадження та дотримання складних облікових стандартів, готовність до адаптації міжнародних стандартів. Етап економічного розвитку впливає, наприклад на вимоги до звітності та облікової інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень. Отже, можна зробити висновок, що фактори впливу можуть бути як зовнішні, так і внутрішні.

К. Черне [8] виділяє певні чинники впливу на НСБО, наприклад, ринок капіталу, що охоплює як рівень розвитку фінансових інструментів, так і рівень глобалізації певного ринку капіталу. Також, рівень розвитку капіталу впливає і на фінансову звітність країни, шляхом появи більш складних фінансових інструментів, які необхідно контролювати за допомогою бухгалтерського обліку, що несе за собою зміни в фінансових звітах. Наступним фактором виступає система фінансової звітності, прикладом застосування може бути наявність спільної чи відмінної звітності для потреб бізнесу та оподаткування. Правова система також відіграє особливе значення, загалом в більшості країн існує суворе дотримання законів і норм. В багатьох країнах стандарти та процедури бухгалтерського обліку встановлюються та регулюються на законодавчому рівні, тому є детальними та вичерпними, що не дозволяє приймати власні тлумачення. Щодо інших країн - стандарти та норми бухгалтерського обліку можуть формуватися на основі індивідуальних рішень, правил та політик та є більш гнучкими, що дозволяє адаптуватися під власні потреби підприємств. Не менш важливими факторами є політична система, політичні та економічні відносини між країнами; якість бухгалтерської освіти та стан професії; розмір та складність господарювання підприємства, переважна форма організації та право власності, адже велика ймовірність того, що рівень економічного розвитку, який має певна країна буде впливати на кількість та розмір суб'єктів господарювання; рівень інфляції впливає на метод оцінки активів, адже країнам з високим рівнем інфляції важливо мати відповідно адаптовану систему бухгалтерського обліку до інфляційних умов. До факторів правових, політичних чи фінансових, також варто віднести і культурні особливості [8].

Таким чином, формування національних систем бухгалтерського обліку є результатом комплексної взаємодії цих факторів, що відображає унікальні соціально-економічні, політичні та культурні умови кожної країни. Аналіз цих впливів є ключовим для розуміння специфіки облікових практик та їх адаптації до сучасних глобальних вимог та викликів.

Рис. 1. Основні фактори впливу на побудову національної системи бухгалтерського обліку

Формування НСБО залежить від поєднання зовнішніх і внутрішніх факторів, які разом створюють структуру, що відповідає специфічним умовам кожної країни, що зображено на рисунку 1. Зовнішні фактори, такі як соціально-політична стабільність, історичний та культурний розвиток, регуляторні вимоги та загальноекономічні умови, створюють базу для встановлення облікових принципів та практик. Внутрішні фактори, включаючи вимоги користувачів фінансової інформації та рівень професійної підготовки бухгалтерів, впливають на деталізацію і адаптацію облікової системи до поточних потреб бізнесу та державного регулювання. Національна система бухгалтерського обліку є результатом складної взаємодії зовнішніх та внутрішніх умов. Ці умови визначають її структуру та функціональність, що забезпечує відповідність облікових практик економічним реаліям і потребам суспільства. Зовнішні фактори задають рамки та стандарти, в той час як внутрішні фактори дозволяють адаптувати систему до специфічних запитів користувачів і розвитку професійних стандартів. Це вимагає постійного моніторингу та оновлення практики ведення бухгалтерського обліку, щоб гарантувати їхню релевантність та ефективність в умовах змінного економічного середовища.

Висновок та перспективи подальших досліджень. Отже, національні системи бухгалтерського обліку відображають складну взаємодію внутрішніх і зовнішніх факторів, включаючи економічні, політичні, культурні, соціальні особливості, а також історичний розвиток кожної країни. Вони формуються відповідно до національних потреб і обставин, що визначає унікальні методи ведення обліку, складання фінансової звітності та регулювання бухгалтерських

процесів. Міжнародні стандарти фінансової звітності сприяють глобалізації економічної діяльності, забезпечуючи уніфікацію принципів складання фінансової звітності, що сприяє прозорості та підвищує довіру до фінансової інформації підприємств. Їх широке впровадження у багатьох країнах світу підвищує привабливість для інвесторів, полегшує доступ до міжнародних ринків капіталу і сприяє зовнішньоекономічній діяльності. Важливо зазначити, що адаптивність МСФЗ до сучасних викликів забезпечує їхню гнучкість, що дозволяє ефективно реагувати на зміни в економічному середовищі, що, своєю чергою, сприяє стабільності та економічному зростанню.

Водночас, критично важливо, щоб НСБО залишалися гнучкими, здатними адаптуватися до нових викликів і змін у сучасному глобалізованому світі. Це включає можливість швидкого реагування на економічні кризи, зміни в законодавстві, технологічні інновації та зростаючий вплив міжнародних стандартів. Гнучкість дозволяє системі зберігати актуальність та ефективність, забезпечуючи надійну фінансову інформацію для прийняття рішень на всіх рівнях управління, від менших підприємств до міжнародних корпорацій. Така адаптивність сприяє стійкості економіки та підтримує конкурентоспроможність на світових ринках.

Список використаних джерел

1. Акімова Н., Янчева Л., Топоркова О., Янчева І. Гармонізація як об'єктивна необхідність розвитку системи бухгалтерського обліку і звітності: міжнародний досвід // Innovations and prospects of world science. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. Perfect Publishing, Vancouver, Canada. 2022. Pp. 518-526. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiyainnovations-and-prospects-of-world-science-22-24-iyunya-2022-goda-vankuverkanada-arhiv/>.
2. Іванова Д., Буртова А., Лободзинська Т. Аналіз моделей бухгалтерського обліку Італії та Японії. Перспектива застосування їх принципів в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 32. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-35>.
3. Луценко І., Яковенко С. Розвиток моделей бухгалтерського обліку в умовах сучасних інформаційних технологій. *Молодий вчений*. 2022. № 1 (101). С. 28–31. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-1-101-6>.
4. Марчук У. О. Формування систем бухгалтерського обліку. *Ефективна економіка*. 2018. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6325>.
5. Організація бухгалтерського обліку в країнах європейського союзу: сучасні проблеми та перспективи вдосконалення / М. Дубініна та ін. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2022. Т. 2, № 43. С. 271–277. URL: <https://doi.org/10.55643/fcapter.2.43.2022.3759>.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
7. Скрипник М. І. Фактори побудови національної системи бухгалтерського обліку / М. І. Скрипник, О. О. Григоревська // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія "Економіка і менеджмент": зб наук. пр. - 2017. - № 23 (ч.1). - С. 123-127.
8. Černe K. Influential Factors of Country's Accounting System Development. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/INFLUENTIAL-FACTORS-OF-COUNTRY%27S-ACCOUNTING-SYSTEM-%C4%8Cerne/8bf608e4bdfef8841a3a932eba2a703019a41826>.
9. Les 10 principes comptables : explication simple. *Expert-Comptable en ligne*. URL: <https://www.l-expert-comptable.com/a/6951-les-10-principes-comptables-explication-simple.html>.

10. Nobes C. Towards a General Model of the Reasons for International Differences in Financial Reporting. *Abacus*. 1998. Vol. 34, no. 2. P. 162–187. URL: <https://doi.org/10.1111/1467-6281.00028>.
11. Real Decreto 1514/2007, de 16 de noviembre, por el que se aprueba el Plan General de Contabilidad. *BOE.es - Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado*. URL: <http://surl.li/fkywhg>.
12. US GAAP Accounting: The Generally Accepted Accounting Principles (GAAP) in the United States of America, and how to conform with the US accounting principles. - The Accounting Journal. *The Accounting Journal*. URL: <https://theaccountingjournal.com/usa/us-gaap-accounting/>.

References

1. Akimova N., Yancheva L., Toporkova O., Yancheva I. Harmonizatsiia yak obiektyvna neobkhdnist rozvytku systemy bukhholderskoho obliku i zvitnosti: mizhnarodnyi dosvid // Innovations and prospects of world science. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2022. Pp. 518-526. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiyainnovations-and-prospects-of-world-science-22-24-iyunya-2022-goda-vankuverkanada-arhiv/>.
2. Ivanova D., Burtova A., Lobodzynska T. Analiz modelei bukhholderskoho obliku Italii ta Yaponii. Perspektyva zastosuvannia yikh pryntsyviv v Ukraini. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2021. № 32. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-35>.
3. Lutsenko I., Yakovenko S. Rozvytok modelei bukhholderskoho obliku v umovakh suchasnykh informatsiinykh tekhnolohii. *Molodyi vchenyi*. 2022. № 1 (101). S. 28–31. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-1-101-6>.
4. Marchuk U. O. Formuvannia system bukhholderskoho obliku. *Efektivna ekonomika*. 2018. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6325>.
5. Orhanizatsiia bukhholderskoho obliku v krainakh yevropeiskoho soiuzu: suchasni problemy ta perspektyvy vdoskonalennia / M. Dubinina ta in. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2022. T. 2, № 43. S. 271–277. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.2.43.2022.3759>.
6. Pro bukhholderskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini. Ofitsiinyi vebportal parlamentu Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
7. Skrypnyk M. I. Faktory pobudovy natsionalnoi systemy bukhholderskoho obliku / M. I. Skrypnyk, O. O. Hryhorevska // *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriiia "Ekonomika i menedzhment": zb nauk. pr. - 2017. - № 23 (ch.1). - S. 123-127*.
8. Černe K. Influential Factors of Country's Accounting System Development. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/INFLUENTIAL-FACTORS-OF-COUNTRY%27S-ACCOUNTING-SYSTEM-%C4%8Cerne/8bf608e4bdfef8841a3a932eba2a703019a41826>.
9. Les 10 principes comptables : explication simple. *Expert-Comptable en ligne*. URL: <https://www.l-expert-comptable.com/a/6951-les-10-principes-comptables-explication-simple.html>.
10. Nobes C. Towards a General Model of the Reasons for International Differences in Financial Reporting. *Abacus*. 1998. Vol. 34, no. 2. P. 162–187. URL: <https://doi.org/10.1111/1467-6281.00028>.
11. Real Decreto 1514/2007, de 16 de noviembre, por el que se aprueba el Plan General de Contabilidad. *BOE.es - Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado*. URL: <http://surl.li/fkywhg>.
12. US GAAP Accounting: The Generally Accepted Accounting Principles (GAAP) in the United States of America, and how to conform with the US accounting principles. - The Accounting Journal. *The Accounting Journal*. URL: <https://theaccountingjournal.com/usa/us-gaap-accounting/>.